

วารสารนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT LAW JOURNAL

ชื่อเรื่อง: อดัม สมิท VS ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง

ชื่อผู้แต่ง: สุเมธ ศิริคุณโชติ

การอ้างอิงที่แนะนำ: สุเมธ ศิริคุณโชติ, 'อดัม สมิท VS ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง' (2567)

53(1) วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 350.

ผู้สนับสนุนหลัก

SAIJO DENKI

Tax and Legal Counsellors

Seri Manop & Doyle

**SATYAPON
& PARTNERS**
THAILAND Intellectual Property Law Firm

**Baker
McKenzie.**

ผู้สนับสนุนร่วม

WEERAWONG C&P
WEERAWONG, CHINNAVAT & PARTNERS LTD.

DEJ-UDOM & ASSOCIATES
Attorneys-at-Law

โครงการวารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เลขที่ 2 ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง

เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 โทร. 02 613 2109 อีเมล tu.lawjournal@tu.ac.th

แนะนำหนังสือ

อดัม สมิท VS ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง

สุเมธ ศิริคุณโชติ

ศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Sumet Sirikunchoat

Professor, Faculty of Law, Thammasat University

1. รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือ

ชื่อหนังสือ อดัม สมิท VS ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง

ชื่อผู้เขียน โรเบิร์ต เอช. แฟรงก์ (Robert H. Frank)

ชื่อผู้เรียบเรียง ดร.เอกอรุณ อวนสกุล

ชื่อผู้จัดพิมพ์ บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ปีที่พิมพ์ 2556

จำนวน 335 หน้า ราคา 250 บาท

2. ประเภทและสาระสำคัญของหนังสือ

“อดัม สมิท VS ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง” จัดเป็นหนังสือแปลประเภทวรรณกรรมที่นำบทความวิชาการทางเศรษฐศาสตร์ของผู้เขียน คือ โรเบิร์ต เอช. แฟรงก์ (Robert H. Frank) มาเรียบเรียงใหม่จากการที่เขาได้มีโอกาสทำงานสอนหนังสือที่ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ของ

มหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ ประเทศสหรัฐอเมริกา โรเบิร์ตจำเป็นต้องรักษาตำแหน่งผู้สอนด้วยการเขียนบทความลงตีพิมพ์ 4 ปีของการทำงาน แต่โรเบิร์ตมีบทความลงตีพิมพ์ซึ่งเขียนร่วมกับเพื่อนเก่าสมัยปริญญาโทเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น ในปีเดียวกัน เน็ด แกรมลิช นักเศรษฐศาสตร์แห่งสถาบันบลู๊กกิงส์ ได้ชวนโรเบิร์ตเขียนบทความลงในหนังสือที่เน็ดกำลังจัดทำขึ้นซึ่งโรเบิร์ตตอบรับด้วยความกระตือรือร้น และลงมือทำงานหนักมากกับการเขียนบทความทันที ในขณะที่กำลังจะเสร็จสมบูรณ์ เน็ดได้มาพบและกล่าวคำขอโทษ เนื่องจากหนังสือของเน็ดเพิ่งถูกยกเลิกจากสำนักพิมพ์ ด้วยความผิดหวัง ผู้เขียนหนังสือจึงส่งบทความที่เตรียมไว้ขอพิมพ์ในวารสาร *Econometrica* (ปัจจุบันเป็นหนึ่งในวารสารวิชาการชั้นนำทางเศรษฐศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา) ประมาณ 6 สัปดาห์ ผู้เขียนหนังสือก็ได้รับการยืนยันการพิมพ์ (หน้า 11)

ผู้เขียนหนังสือได้เขียนเกริ่นนำในหน้าแรกสุดไว้ว่า “ผมอยากจะกล่าวขอบคุณภรรยาผม เอลเลน แมคโคลิสเตอร์ ไว ธ์ ที่นี้ในความอดทนและในการสนับสนุนทุกครั้งที่ผมทำงานด้านการเขียนหนังสือซึ่งเธอก็ได้พบและผ่านประสบการณ์นี้มาหลายครั้ง แม้บางครั้งเอลเลนอาจไม่สบายใจ แต่เธอก็พยายามเก็บความรู้สึกไว้ในใจไม่เคยปรึกษาบอก แต่สิ่งหนึ่งที่ผมประทับใจมากกว่าคือ ทุกครั้งที่ต้องเขียนประเด็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่พบในชีวิตจริง ผมมีเธอเป็นโอกาสให้สอบถามความเห็นเป็นที่ปรึกษา และได้รับประโยชน์อย่างมากจากความรู้ความเข้าใจของเธอ”

ผู้เขียนหนังสือได้หยิบยกประเด็นปัญหาว่าทำไมระหว่างวิวัฒนาการของชาร์ลส์ ดาร์วิน ซึ่งอธิบายการแข่งขันได้ดีกว่าทฤษฎีมือที่มองไม่เห็นของอดัม สมิธ โดยได้มีการนำทฤษฎีมาเปรียบเทียบกับ การปกครอง เศรษฐกิจและสังคม ในบางบทมีการวิพากษ์ตัวอย่างพร้อมเหตุผลที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพที่ชัดเจนจากปัญหาชีวิตจริงที่เกิดขึ้นทั้งในสังคมและตัวผู้เขียนหนังสือเอง

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เข้าถึงได้ง่ายและไม่เฉพาะผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์เท่านั้น แต่ยังเหมาะกับผู้ที่ศึกษาและสนใจในด้านเศรษฐศาสตร์เชิงเปรียบเทียบอีกด้วย เพราะผู้เขียนหนังสือได้อธิบายได้อย่างกระชับชัดเจน อ่านได้ใจความ มีการนำเสนอเนื้อหาเป็นบทแบ่งออกอย่างเป็นระบบ เหมือนกันทุกบท โดยเริ่มจากการเกริ่นนำ ตามด้วยคำถามของผู้เขียนหนังสือเพื่อให้ผู้อ่านได้คิดวิเคราะห์และเห็นภาพไปด้วย

3. ความคิดเห็น

ผู้เขียนหนังสือได้ตั้งคำถามเพื่อที่จะสามารถอธิบายพฤติกรรมการแข่งขันได้ดีกว่าโดยเปรียบเทียบกับทฤษฎีของชาร์ลส์ ดาร์วินและอดัม สมิธ โดยนำความเห็นต่าง ๆ ของเหล่านักเศรษฐศาสตร์ที่วิพากษ์วิจารณ์มาสนับสนุนงานเขียนของเขา และได้มีการนำพฤติกรรมต่าง ๆ

ของมนุษย์มาวิจัยเพื่อสนับสนุนทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ลส์ ดาร์วินที่สามารถอธิบายการแข่งขันได้ดีกว่าทฤษฎีที่มีมองไม่เห็นของอดัม สมิธ งานเขียนส่วนใหญ่ของผู้เขียนหนังสือได้นำปัญหาจากพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวกับประเด็นด้านภาษี ในบทหนึ่ง ผู้เขียนหนังสือได้หยิบยกคำกล่าวของจอห์น ล็อก จากหนังสือ The Second Treatise of Civil Government ที่ว่า “มนุษย์ทุกคนมีทรัพย์สินสมบัติในตัวของเขาเอง คือแรงงานของเขาและผลงานจากมือของเขา เราอาจพูดได้ว่านั่นเป็นของเขาโดยแท้ซึ่งไม่มีผู้ใดจะมีสิทธิในนั้นนอกจากตัวเขาเอง” และสรุปว่าคำกล่าวนี้อาจทำให้จอห์น กลายเป็นวีรบุรุษทางความคิดของนักเคลื่อนไหวเพื่อเสรีภาพ ผู้ซึ่งมองการจัดเก็บภาษีว่าเป็นการขโมยทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นและยังมีการนำปัญหาจากพฤติกรรมของมนุษย์ด้านอื่น ๆ เช่น การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลกับพฤติกรรมก่อความเดือดร้อนต่อผู้อื่น ด้านเศรษฐกิจระหว่างคนมีรายได้สูงกับคนมีรายได้น้อย เป็นต้น หนังสือเล่มนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นทั้งหมด 12 บท โดยเราอาจประเมินคุณค่าหนังสือเล่มนี้ได้ละเอียดขึ้นจากการจำแนกแยกประเด็นเป็นหมวดหมู่ดังนี้

3.1 เกี่ยวกับเรื่องนักกีฬาออกก๊วกู้ซึ่งมีอิสระในการตัดสินใจ

ผู้เขียนหนังสือได้กล่าวถึงการออกกฏข้อบังคับเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่เมื่อผลประโยชน์ขัดกัน (ระหว่างส่วนตนกับส่วนรวม) ที่คล้ายคลึงกัน เมื่อประโยชน์ที่เขาได้รับขึ้นอยู่กับ การเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของคนอื่นด้วยว่าจะตอบได้อย่างไร โดยผู้เขียนหนังสือเองได้ยกตัวอย่าง โทมัส เชลลิง นักเศรษฐศาสตร์ กล่าวถึง นักกีฬาออกก๊วกู้ซึ่งมีอิสระในการตัดสินใจว่าจะสวมหรือไม่สวม หมวกกันน็อกก็ได้เมื่อลงสเก็ตในสนาม แต่เมื่อให้ลงคะแนนเสียงในประเด็นนี้ นักกีฬาออกก๊วกู้ทุกคน ต่างออกเสียงสนับสนุนให้ออกกฏข้อบังคับให้มีการสวมหมวกกันน็อก เชลลิงแปลกใจว่า ถ้าหมวกกันน็อก สำคัญถึงขนาดนั้นจริง ๆ ทำไมพวกเขาไม่สวมหมวกกันน็อก ทำไมจึงต้องให้ออกเป็นกฏข้อบังคับ

การที่นักกีฬาออกก๊วกู้ไม่สวมหมวกกันน็อกทั้งที่เป็นอันตราย เป็นเพราะเขาคิดว่าจะช่วยเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งข้อได้เปรียบเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เป็นรูปธรรมเหล่านี้มีอิทธิพลอยู่เหนือ ความกังวลเกี่ยวกับโอกาสที่จะได้รับการบาดเจ็บจากการไม่สวมหมวกกันน็อกซึ่งเป็นนามธรรม ถ้าหาก นักกีฬาทุกคนลงเล่นโดยไม่มีใครสวมหมวกกันน็อกเลย ก็จะไม่มีการได้เปรียบเสียเปรียบกว่ากัน ดังนั้น วิธีการที่ดีกว่าโดยที่ไม่มีใครได้เปรียบเสียเปรียบกว่ากันและปลอดภัยเท่ากันทุกคนคือ การสวมหมวกกันน็อก และนี่คือเสน่ห์ดึงดูดของการมีกฏบังคับให้สวมหมวกกันน็อกในเวลาลงเล่นในสนาม

ข้อวินิจฉัยของ เชลลิง ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ปัญหาที่นักกีฬาออกก๊วกู้เผชิญ ไม่ใช่เรื่องของความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ข้อมูลมีไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ การขาดการควบคุมตัวเอง หรือ ความด้อยทางภูมิปัญญาไม่รู้ถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการไม่สวมหมวกกันน็อก ซึ่งทุกข้อเหล่านี้

บ่อยครั้งถูกนำมาใช้อ้างเป็นเหตุผลในการเข้าแทรกแซงของรัฐ และชัดเจนว่าไม่ได้เกิดจากการแข่งขัน มีไม่เพียงพอหรือต้องการทำให้การแข่งขันดุเดือดขึ้น แต่เป็นปัญหาที่เกิดจากการกระทำคนหมู่มาก (collective action problem)

ในประเด็นนี้ฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตยทั่วทั้งดิงโดยตั้งคำถามว่า การออกกฎข้อบังคับ ให้นักกีฬาออกก็สวามิภักดิ์กันคือการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการตัดสินใจด้วยตัวเองหรือไม่ ข้อท้วงติงนี้คล้ายคลึงกับการตั้งคำถามว่า การมีข้อตกลงการควบคุมอาวุธสงครามถือเป็นการละเมิดสิทธิของกองทัพในการเลือกที่จะจัดซื้อระเบิดจำนวนมากเท่าไรก็ได้ตามใจชอบใช่หรือไม่ แน่นอนว่า ประเด็นการละเมิดสิทธิของบุคคลหรือหน่วยงานนั้นคือวัตถุประสงค์ของกฎหมายหรือข้อตกลงเหล่านี้ พรรคการเมืองที่ต้องการแก้ปัญหาผลประโยชน์ขัดกันของคนหมู่มาก ตระหนักดีว่ามีทางเดียวเท่านั้นที่สามารถสนองความต้องการของคนหมู่มากได้ดีที่สุด ก็โดยจำกัดความสามารถและ/หรือพฤติกรรม การจะทำอะไรก็ได้ตามใจตัวเองของพวกเขา (หน้า 29)

3.2 ทำอย่างไรจึงจะได้รัฐบาลที่ดีที่สุด

หัวข้อนี้เป็นหัวข้อที่ผู้อ่านเห็นครั้งแรกแล้วรู้สึกคิดตามว่าควรทำอะไร และหัวข้อนี้ได้เข้ากับ เหตุการณ์ในปัจจุบันของบ้านเมือง โดยผู้เขียนหนังสือได้เขียนไว้น่าสนใจว่า ในประเทศที่มีรัฐบาล ที่จริงใจและมีประสิทธิภาพ ความคิดที่ส่งเสริมสนับสนุนการมีรัฐบาลที่ดีว่าเป็นการลงทุนที่ก่อประโยชน์ จะต้องไม่ถูกมองจากฝ่ายอื่น ๆ ว่าเป็นคนโง่เขลา ประธานาธิบดีโรนัลด์ เรแกน ได้เคยกล่าวไว้บ่อยครั้ง ว่า “การมองเศรษฐกิจของรัฐบาล สามารถสรุปเป็นข้อความสั้น ๆ ดังนี้ ถ้าเศรษฐกิจเคลื่อนไหว ต้องเก็บภาษี ถ้าเคลื่อนไหวไปเรื่อย ๆ ไม่หยุด ต้องออกกฎระเบียบควบคุม และถ้าหยุดเคลื่อนไหวเมื่อไร ก็ต้องอุดหนุน” หลักพื้นฐานของการมีรัฐบาลที่ดีตรงและมีประสิทธิภาพ มาจากการมีข้าราชการ ที่ทำงานอย่างมีอาชีพและความภาคภูมิใจในงานของตน การบ่มเพาะบรรยากาศให้คนในรัฐบาล ถูกมองด้วยความเหยียดหยาม ยิ่งทำให้เกิดความยากลำบากในการสรรหาคนดีมีฝีมือมาทำงานรับใช้ ประเทศชาติในฐานะเป็นข้าราชการ (หน้า 103)

3.3 โลกใบไหนที่คุณจะเลือก

ในหัวข้อเรื่องนี้ที่ผู้อ่านยกขึ้นมาเนื่องจากว่า บนพื้นฐานของมนุษย์ในทุกช่วงชีวิต ทุกคน ล้วนต้องเลือกแล้วสิ่งไหนละที่เราต้องเลือก ซึ่งผู้เขียนหนังสือเองก็ได้เขียนไว้ในเชิงเปรียบเทียบว่า สินค้าสาธารณะอาจสามารถทำนายได้ว่าเป็นสินค้าที่ไม่มีการวางตำแหน่งซึ่งทราบได้จากประโยชน์ ที่เกิดจากคุณสมบัติพื้นฐานประการหนึ่งที่กำหนดอยู่ในสินค้าสาธารณะเหล่านั้น สินค้าสาธารณะ

แตกต่างจากสินค้าเอกชนทั่วไป ตรงที่ถ้าหากเป็นสินค้าเอกชน ทั้งปริมาณและคุณภาพของสินค้าอาจแปรปรวนไปสำหรับแต่ละปัจเจกบุคคล แต่ถ้าเป็นสินค้าสาธารณะ จะมีปริมาณและคุณภาพเหมือนกันสำหรับทุก ๆ คน ดังนั้น สินค้าสาธารณะจะมีปริมาณและคุณภาพเหมือนกันสำหรับทุก ๆ คน ดังนั้น สินค้าสาธารณะจึงไม่สามารถเป็นแหล่งให้ใครได้เปรียบเสียเปรียบกว่ากัน (หน้า 129)

3.4 ผลงานสร้างสรรค์ของ โรนัลด์ โคส

(1) อุปสรรคของการเจรจา

คงต้องยกคำอ้างของ โรนัลด์ โคส ที่เขาพูดว่า ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพที่สุดจะเกิดขึ้นไม่ว่าผู้ก่อมลพิษจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่ตัวเองก่อขึ้นหรือไม่ก็ตาม นั่นเป็นข้ออ้างที่ยืนยันชัดเจนทีเดียวบนข้อสมมติว่า ใครก็ตามที่คุ้นเคยกับงานของเขาที่เขียนไว้ในช่วงต้น ๆ จะรู้ว่าเขาเองก็ไม่เชื่อว่าจะเป็นไปได้จริง ๆ ดังบทความแรกของเขาที่ตีพิมพ์เมื่อปี ค.ศ. 1937 มีชื่อเรื่องว่า “The Nature of the Firm” เขียนขึ้นจากข้อสังเกตของเขาที่พบว่า บ่อยครั้งความยากลำบากในทางปฏิบัติเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การเจรจาทอรองระหว่างคู่กรณีไม่สามารถบรรลุข้อตกลงที่มีประสิทธิภาพได้ บทความดังกล่าวประมวลขึ้นจากงานวิจัยในภาคสนามของเขา ในขณะที่ยังเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี และได้รับทุนเพื่อทำการวิจัยการงานของบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ คำถามเฉพาะเจาะจงที่เขาค้นหาคำตอบเขียนไว้ในบทความปี ค.ศ. 1937 ก็คือ ทำไมจึงมีบริษัทผู้ผลิตเกิดขึ้นตั้งแต่แรก และเขาต้องการรู้ว่า ทำไมการชำระเงินทางธุรกิจทุกประเภทจึงไม่ดำเนินการโดยตรงระหว่างคู่สัญญาอิสระ คำตอบของเขา ซึ่งดูเหมือนซ่อนความเจ็บปวดเอาไว้ไม่ให้เห็น ก็คือ เพราะหากดำเนินการโดยตรงระหว่างคู่สัญญาจะมีความยุ่งยากมากกว่าและมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น

ยกตัวอย่างที่อาจสุดโต่งไปบ้าง เช่น ถ้าคุณต้องการซื้อรถยนต์แล้วคุณจะต้องเจรจาทำสัญญาซื้อสินแร่เหล็กจากหลายเหมือง ต้องเจรจาหลายสัญญาว่าจ้างหลอมสินแร่เหล็กเป็นเหล็กกล้าที่ใช้ในการผลิตรถยนต์และเจรจาท่อรองอีกหลายสัญญาเพื่อว่าจ้างขึ้นลูกเหล็กกล้าเป็นตัวถังรถยนต์ต่าง ๆ ฯลฯ แม้อาจสมมติได้ในแต่ละขั้นตอนผู้ซื้อจะพบผู้ผลิตที่ทำงานมีประสิทธิภาพสูงสุดก็ตาม แต่เนื่องจากจำนวนและความยุ่งยากสลับซับซ้อนของแต่ละสัญญาที่ต้องกำหนดรายละเอียดมีมาก จนส่งผลให้ในท้ายที่สุดราคาสุดท้ายของรถยนต์จัดส่งมากขึ้นอย่างช่วยไม่ได้ โคสเสนอว่า กระบวนการซื้อขายแลกเปลี่ยนและการชำระเงินทั้งหมดทุกขั้นตอนสามารถทำให้ไหลลื่นได้โดยการจัดตั้งและดำเนินงานในรูปองค์กร ซึ่งลูกจ้างทำงาน ๆ เพียงแข่งกันแย่งตัวหัวหน้างาน (หน้า 154)

(2) ควรห้ามคู่รักชาย/หญิงต่างสีผิวเดินจูมมือกันในที่สาธารณะหรือไม่

แม้ว่าส่วนใหญ่ในยุคปัจจุบันเด็กวัยรุ่นอเมริกันอาจยากที่จะเชื่อว่าเป็นความจริงได้ แต่ในอดีตที่ผ่านมา มีกฎหมายที่บัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรในบางรัฐที่สั่งห้ามคนต่างสีผิวแต่งงานกัน อย่างไรก็ตามก็ดี กฎหมายดังกล่าวถูกประกาศว่าละเมิดกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่ที่เมืองแอตแลนตา บรรยากาศในขณะนั้นมีโอกาสพบเห็นคู่รักต่างสีผิวเดินกันบนท้องถนนน้อยมาก ส่วนใหญ่คนผิวขาวซึ่งเป็นพลเมืองส่วนใหญ่แสดงความเดือดเนื้อร้อนใจและไม่พอใจอย่างมาก ถ้าเห็นคู่รักต่างสีผิวเดินจูมมือกันในที่สาธารณะ

ดังนั้น กรอบแนวทางการวิเคราะห์ของโคส เสนอแนะว่าในทางปฏิบัติถ้าหากการเจรจาระหว่างคู่กรณีทั้งสองฝ่ายเป็นไปได้ ทั้งสองฝ่ายน่าจะสามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้ โดยให้มีการห้ามจูมมือกันในที่สาธารณะของคู่รักชาย/หญิงต่างสีผิว และให้มีการชดเชยตามที่ตกลงกันได้ แต่แน่นอนว่าในทางปฏิบัติภายใต้สถานการณ์จริง ๆ การเจรจากันเช่นนี้ย่อมเป็นไปได้

แน่นอนว่าตัวอย่างข้างต้นช่วยอธิบายว่าทำไมเหตุผลทางศีลธรรมของฝ่ายนักประเมินผลการกระทำจึงยังคงเป็นที่น่าสงสัยในสายตาของคนจำนวนมากแต่ก่อนที่จะปฏิเสธกรอบแนวทางของโคส ท่านทั้งหลายที่มีความเห็นเหมือนผมว่าการห้ามจูมมือกันในที่สาธารณะของคู่รักต่างสีผิวเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องควรได้พิจารณาความเป็นไปได้ที่ว่า กรอบแนวทางการคิดวิเคราะห์ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างไม่ถูกต้องในตัวอย่าง

ดังที่อธิบายแล้วการวิเคราะห์ไม่ได้ให้ความสำคัญใด ๆ กับข้อเท็จจริงที่ว่ามนุษย์มีการปรับตัวด้วยวิธีการที่แตกต่างกันกับความเสียหายในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งความเสียหายจริงและความเสียหายแบบจินตนาการอยู่ตลอดเวลา มูลค่าสะสมรวมที่คนผิวขาวในเมืองแอตแลนตาในช่วงปี ค.ศ. 1960 เต็มใจจ่ายเพื่อไม่ให้เห็นคู่รักต่างสีผิวจูมมือกัน อาจมากกว่ามูลค่าสะสมรวมที่คู่รักต่างสีผิวจำนวนน้อยเต็มใจยอมจ่ายเพื่อให้ได้สิทธิในการทุกเมื่อกัน แต่เมื่อเวลาผ่านไป ความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างสีผิวกลายเป็นเรื่องที่ธรรมดามากขึ้นและทัศนคติของผู้คนที่มีต่อเรื่องดังกล่าวก็เปลี่ยนแปลงไปในวิถีทางที่สามารถทำนายได้ (หน้า 163)

3.5 ข้อยกเว้นบางประการที่น่าหนักใจ

บางบทของหนังสือที่ผู้เขียนหนังสือเขียน ก็ทำให้ผู้อ่านมองเห็นสภาพการทำงานของฝ่ายปกครองกับสังคมจริงที่ต้องหาคำตอบว่าควรทำอะไรและทำอะไรถึงประชาชนจะได้รับความพึงพอใจสูงสุด ผู้เขียนหนังสือได้ยกปัญหาที่ทุกประเทศต้องเจอและแนวทางการแก้ปัญหาของสหรัฐอเมริกา คือ ความกังวลเกี่ยวกับความอยู่รอดของเกษตรกรรายย่อยหรือกระตุ้นให้สภาองเกรส

ของสหรัฐฯ ต้องมีการปรับระดับราคาอุดหนุนสินค้าเกษตรเป็นระยะ ๆ จะราคาสินค้าเกษตรเหี่ยวเฉาให้เกษตรกรใช้จ่ายเงินนับพัน ๆ ล้านเหรียญในการจ้างแรงงาน ลงทุนซื้อเครื่องจักรกลการเกษตร เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์และปัจจัยการเกษตรอื่น ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชผลที่ผู้บริโภคได้ต้องการซื้อในระดับราคาประกันหรือราคาอุดหนุนทำให้รัฐบาลต้องรับซื้อผลผลิตส่วนเกินและนำมาเก็บไว้รอขาย และหากเก็บเป็นระยะเวลานานเกินไปก็ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสูง และผลผลิตก็จะเสียหายตามมา

อย่างไรก็ตาม อย่างน้อยก็มีโครงการหนึ่งของกระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาคความยากจนของเกษตรกรด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ามากผมกำลังพูดถึงโครงการสำรองพื้นที่การเกษตร (Conservation Reserve Program หรือ CRP) ภายใต้โครงการนี้เกษตรกรจะได้รับการจ่ายเงินชดเชยเพื่อปล่อยให้ที่เกษตรบางส่วนของตัวเองว่างเปล่าไม่ต้องทำการผลิต และจะมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยไม่ต้องพบกับความสูญเสียจากการผลิตสินค้าเกษตรที่ไม่มีใครต้องการซื้อ

เสน่ห์ของโครงการ CRP จะเห็นได้ชัดเจนขึ้นถ้าเปรียบเทียบกับทางเลือกอื่น นั่นคือ การจ่ายเงินซื้อผลผลิตการเกษตรในราคาอุดหนุนพิเศษมาเก็บในสต็อกจนเสียหายกลายเป็นความสูญเสียเปล่า ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม ตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าการต่อต้านวิธีการถ่ายโอนเงินไม่สามารถห้ามพวกเขาปรับเปลี่ยนจากนโยบายที่ไร้ประสิทธิภาพไปสู่การใช้นโยบายที่ก่อให้เกิดความสูญเสียน้อยกว่า อย่างไรก็ตามในการกระทำได้กล่าวก่อให้เกิดคำถามตามมว่า ทำไมเราจึงไม่สามารถกระทำบ่อยครั้งมากขึ้น (หน้า 192)

3.6 เสรีนิยมประชาธิปไตยกับการเก็บภาษีแบบอัตราก้าวหน้า

บทนี้ผู้อ่านได้ให้ความสนใจเป็นเรื่องการตัดสินใจในการเลือกอยู่ในตำแหน่งที่สูงหรือตำแหน่งที่ต่ำ เป็นอีกบทหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ที่มีความน่าสนใจ คือ การตัดสินใจของคุณว่าจะเลือกเข้าร่วมดำเนินชีวิตกับสังคมใดจะต้องพิจารณาด้วยว่าคุณจะถูกจัดอันดับผลิตภาพการผลิตอยู่ในตำแหน่งใด

ความได้เปรียบใด ๆ ที่อาจได้รับการอาศัยอยู่ในสังคมที่มีผลิตภาพการผลิตโดยเฉลี่ยสูงจึงอาจถูกตัดทอนลงส่วนหนึ่งจากข้อเท็จจริงที่ว่าในสังคมดังกล่าวนั้นอันดับตำแหน่งของคุณในตารางรายได้อาจอยู่ในระดับต่ำ ถ้าปัจจัยอื่น ๆ อยู่คงที่ที่แน่นอนว่าคนจำนวนมากชอบที่จะได้ครอบครองตำแหน่งที่สูงทางสังคมมากกว่าอยู่ในตำแหน่งที่ต่ำและถ้าความได้เปรียบของการมีตำแหน่งทางสังคมสูงสามารถได้มาฟรี ๆ ทุกคนก็จะเลิกเหมือนกันหมด ซึ่งเป็นไปไม่ได้ในเชิงคณิตศาสตร์สำหรับทุกคนในทุกสังคมที่จะมีโอกาสได้ครอบครองตำแหน่งที่สูง ด้วยเหตุนี้ คำถามที่ควรถามจริงมีตามมว่า แล้วเพราะเหตุใดจึงมีบุคคลยอมเข้าร่วมอยู่ในสังคมซึ่งเค้าจะอยู่ในฐานะเป็นสมาชิกที่มีตำแหน่งต่ำ

ถ้าใครก็ตามตั้งใจหนีจากการอยู่ในตำแหน่งที่มีฐานะทางสังคมต่ำพวกเขาอาจสามารถแยกตัวออกมาจัดตั้งสังคมเองต่างหาก ที่ประกอบด้วยสมาชิกที่มีระดับผลิตภาพการผลิตพอ ๆ กัน เราอาจจะมีความเป็นไปได้ที่ความสามารถสูงสุดรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสังคมหนึ่ง แต่ทางออกวิธีนี้ทำให้ไม่ได้ใช้ความได้เปรียบจากโอกาสที่มีจากการแลกเปลี่ยนระหว่างกันและกันที่เป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ตัวอย่างเช่น ในสังคมที่มีแต่คนที่เก่งที่สุดแล้วใครจะเป็นคนกวาดถนน ส่วนในสังคมที่มีแต่คนไม่เก่งใครจะเป็นคนลงมือผ่าตัดศัลยกรรมระบบประสาท

นอกจากความยากลำบากในทางปฏิบัติดังที่กล่าวแล้ว การแบ่งกลุ่มสังคมตามระดับความสามารถหรือผลิตภาพการผลิตของสมาชิกยังได้ตรึงประโยชน์ที่จะได้จากการแลกเปลี่ยนที่มีศักยภาพสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งเป็นประโยชน์ที่จะบังเกิดขึ้นเมื่อใดก็ตามที่มีคนบางคนมีความกังวลมากกว่าคนอื่นในเรื่องอันดับตำแหน่ง ถ้ามูลค่าของการมีตำแหน่งที่สูงขึ้นของใครบางคนมีมากกว่ามูลค่าของต้นทุนความเสียหายของใครบางคนที่ต้องมีตำแหน่งต่ำลง เช่นนี้สังคมที่ประกอบด้วยผู้คนที่มีความสามารถผสมผสานกันสามารถจัดตั้งขึ้นได้ ซึ่งทุกคนในสังคมนี้อาจมีสถานภาพที่ดีกว่าที่อยู่ในสังคมที่สมาชิกทุกคนมีความสามารถหรือผลิตภาพการผลิตเท่ากัน (หน้า 212)

3.7 ภาษีบริโภคแบบก้าวหน้า

ผู้อ่านได้อ่านถึงงานวิจัยของผู้เขียนหนังสือซึ่งเป็นบทหนึ่งเพื่ออธิบายทำให้ผู้อ่านได้ติดตาม คือ ผู้เขียนหนังสือได้เสนอแนวทางที่ง่ายแต่ได้ผล คือ การยกเลิกการเก็บภาษีรายได้แบบก้าวหน้าที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและหันมาใช้การเก็บภาษีบริโภคก้าวหน้าในอัตราที่สูงมากแทน แนวทางที่เสนอนี้เกิดจากการสังเกตจากข้อเท็จจริงที่พบว่า การวางตำแหน่งสินค้าในร้านมักพบในสินค้าประเภทฟุ่มเฟือยมากกว่าในสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ แน่นอนว่ามีจุดอ่อนในการพยายามกำหนดว่าสินค้าใดนับเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยแต่ด้วยเหตุผลที่ว่าความฟุ่มเฟือยโดยเนื้อหาภายในเป็นปรากฏการณ์ที่ขึ้นอยู่กับสภาวะของการบริโภค จึงไม่มีความสับสนแต่ประการใดถ้าจะกล่าวว่า เงินหน่วยสุดท้ายที่จ่ายโดยกลุ่มบุคคลผู้ที่มีการใช้จ่ายสูงสุดมีแนวโน้มสูงมากที่จะใช้จ่ายไปกับสินค้าประเภทฟุ่มเฟือย ดังนั้น การเก็บภาษีบริโภคแบบก้าวหน้าในอัตราสูงจึงเป็นการเก็บภาษีสินค้าฟุ่มเฟือยที่ก้าวข้ามความจำเป็นในการต้องกำหนดว่าสินค้าใดจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย (หน้า 132)

มูลค่าความพึงพอใจที่สูญเสียไปจากการบริโภครายการที่มีความจำเป็นน้อยที่สุดของกลุ่มผู้มีรายได้ระดับบนสุดจะมีมากกว่ามูลค่าที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการบริโภคสินค้าบริการสาธารณะที่ประชาชนต้องการมากที่สุดหรือไม่ เพื่อให้แน่ใจมีความเป็นไปได้ที่จะลองจินตนาการถึงสังคมที่การบริโภคสินค้าของเอกชนมีน้อยมากแต่มีการบริโภคสินค้าสาธารณะมาก จนกระทั่งต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบการจัดเก็บภาษีมาใช้ในการจัดเก็บภาษีการบริโภคแทนซึ่งจะลดสวัสดิการสังคมลง และสังคมที่มีระดับ

การบริโภคสินค้าภาคเอกชนสูงแต่ละระดับการบริโภคสินค้าสาธารณะต่ำ ดังเช่นสหรัฐอเมริกาในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา การปรับเปลี่ยนการจัดเก็บภาษีจะเกิดผลเป็นอย่างไร

เมื่อต้องประชันกับอัตราภาษีแบบก้าวกระโดดแน่นอนว่าครอบครัวที่ร่ำรวยมากที่สุดจะต้องลดการใช้จ่ายกับการจัดงานปาร์ตี้ให้ลูกหลานของตนลงแต่ถ้ายังทำอยู่แน่นอนเช่นกันว่ามาตรฐานที่กำหนดคำว่าโอกาสพิเศษในหมวดสังคมของพวกเขาจะต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วยจะมีใครสักกี่คนกล้าเถียงว่า การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะก่อให้เกิดการสูญเสียความสุขแก่เด็ก ๆ ที่เกี่ยวข้อง (หน้า 138)

4. สรุป

หนังสือเล่มนี้มีการดำเนินเรื่องได้น่าสนใจ มีการแบ่งเป็นบท แต่ละบทมีตอนแยกย่อยออกไป มีคำถามที่เกิดจากความสงสัยของผู้เขียนหนังสือ ที่ทำให้ชวนติดตาม เนื้อหาส่วนใหญ่ของหนังสือเล่มนี้ เป็นเรื่องของทฤษฎีพฤติกรรมของมนุษย์แต่ละพฤติกรรมในการตัดสินใจบนพื้นฐานความอิสระ มาเปรียบเทียบกับทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ความเป็นไปได้และไม่ได้

หนังสือเล่มนี้ของผู้เขียนหนังสือทำให้ผู้อ่านได้ใช้หลักเหตุผลและผลวิเคราะห์ความเป็นไปได้และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เขียนหนังสือเองที่ได้พบเจอในชีวิตจริง ทำให้ผู้อ่านได้สนุกสนานเพลิดเพลิน ต้องการอ่านเพื่อที่จะหาคำตอบและข้อสรุปของในแต่ละหัวข้อเองว่าบทสุดท้ายของทฤษฎีต่าง ๆ จะสรุปผลไว้อย่างไร และการตั้งชื่อหัวข้อเรื่องของผู้เขียนหนังสือที่ชวนให้ผู้อ่านติดตามและเดาไม่ได้เลยว่า ในเนื้อเรื่องผู้เขียนหนังสือเองต้องการจะสื่ออะไร ในเนื้อเรื่องจะมีเนื้อหาอย่างไร ทำให้ผู้อ่านรู้สึกตื่นเต้นในการอ่านแต่ละบทนั้น ๆ

ด้วยความที่หนังสือเล่มนี้ มีประเด็นให้น่าขบคิด วิเคราะห์มากมาย และไม่ใช่ว่าหนังสือที่อ่านแล้วเพลิดเพลินอย่างเช่นนวนิยาย แต่ผู้เขียนหนังสือก็ถ่ายทอดและเล่าเรื่อง นำตัวอย่างมาอธิบายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและเห็นภาพ ทำให้พอเข้าใจได้ว่าทฤษฎีและนักเศรษฐศาสตร์ต่าง ๆ ต้องการจะสื่ออะไรถึงเรา ต้องการอยากให้เราได้รู้อะไรในความคิดของเขาเหล่านั้น นอกจากนั้น ด้วยความที่หนังสือเล่มนี้มีประเด็นเกี่ยวกับทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์และมีหลายประเด็นที่แยกแยะพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ให้เห็นภาพได้ชัดเจนพร้อมตัวอย่างประกอบการอธิบาย หนังสือเล่มนี้จึงเหมาะกับผู้อ่านทั่วไปที่มีพื้นฐานความรู้หรือมีความสนใจในประเด็นปัญหาทางสังคมอยู่บ้างพอสมควร รวมถึงต้องมีเวลาที่จะอ่านอย่างพิถีพิถันวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้เขียนหนังสือได้ทิ้งไว้มากมาย มีคำถามในแต่ละตอนที่ต้องขบคิด มีหลายประเด็นชวนให้คิดต่อ เช่นนี้ จึงสมควรอย่างยิ่งที่ทุก ๆ ท่านจะอุทิศเวลาเพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาที่ถูกตั้งประเด็นเอาไว้ในหนังสือเล่มนี้และปัญหาที่เกิดขึ้นจริงอยู่แล้วในสังคมปัจจุบันของพวกเราเองต่อไปด้วย